

IZENA:	ESPEZIALITATEA:
ABIZENAK:	TALDEA:

'EKONOMIA' atalaren iraupena: 65 minutu

0. Irakurri ezazu ondorengo artikuluko zati eta laburki erantzun itzazu galderak:

¿Y a mí en qué me afecta lo que haga la Reserva Federal de Estados Unidos?

Amanda Mars. 2015/12/16

Salvo sorpresa mayúscula, la Reserva Federal (Fed, en su abreviatura habitual), el banco central estadounidense, anunciará hoy la primera subida de tipo de interés oficial en nueve años. (...) El repunte de tipos, de confirmarse, será mínimo para una economía que ha convertido la excepcionalidad monetaria —los tipos de interés a cero— en la norma habitual (...) Para subirlos, la Reserva Federal controla lo que pasa con el crecimiento económico (que tiene un ritmo anual superior al 2%), el mercado de trabajo (la tasa de paro del 5% es considerado pleno empleo) y los precios (...) El precio del dinero ronda los intereses cero desde 2008 y ahora se espera un incremento leve.

Baina zergatik eragiten dio mundu guztiari Erreserba Federalak egiten duena? Azaldu ezazu ondorengo kasuetan interes-tasaren igoerak zein eragina duen.

a) Bankuen finantzaketa.

Una subida de tipos provoca mayores costes de préstamos y créditos a la hora de pedir financiación, lo que genera temor entre los inversores.

b) Euro-dolarraren truke-tasa.

Poner el dinero más caro (subir los tipos) lleva a que muchos inversores opten por mantener sus recursos concentrados en esa divisa, y la expectativa de que sigan subiendo provoca más inversión en el billete de verde. Eso lo revaloriza frente al resto de monedas de referencia mundial. Y si, además, el movimiento de la Fed coincide con actuaciones de otros bancos centrales, como el europeo, en sentido contrario (una divergencia que en la jerga financiera se conoce como decoupling), el efecto de debilidad sobre el dólar es superior. Como hace más de un año que se espera la medida, el ajuste ya se ha ido produciendo y la moneda europea ha perdido un 12% frente al dólar en el último año.

c) Estatu Batuetako enpresak.

Las empresas estadounidenses que importan productos están de enhorabuena porque sus dólares valen más y, con la misma cantidad, pueden hacerse con más material. No obstante, la subida de dólar lastra las exportaciones estadounidenses porque se han encarecido y han perdido competitividad en el exterior y, por otro lado, está el problema de un mayor coste su financiación.

d) Estatu Batuetako turistak.

Con la misma lógica, el poder adquisitivo de un turista estadounidense ha mejorado ostensiblemente con la apreciación del billete verde. Es, también, un beneficio para los ahorradores y, por el contrario, una mala noticia para los deudores.

e) Diru-eskaintza.

Los efectos restrictivos de la política monetaria provocan una menor liquidez en los mercados y ha estado generando ya sacudidas en los mercados en los últimos días, sobre todo en los activos más especulativos, que están perdiendo atractivo para los inversores.

ENPRESEN ANTOLAKUNTZA

1. Merkatuko hurrengo eskaintza eta eskari funtzioak izanik: $x_s = 10.000 + 110p$; $x_d = 20.000 - 90p$. 'x' en zenbat unitate salduko lirateke 40 mu-ko prezio maximoa ezartzen bada?:

- a) 20.000
- b) 14.400
- c) 10.500
- d) 9.320

Respuesta (b): Primero igualando oferta a demanda obtenemos el precio de equilibrio:

$$200p = 10.000 \quad p = 50 \quad \text{precio de mercado}$$

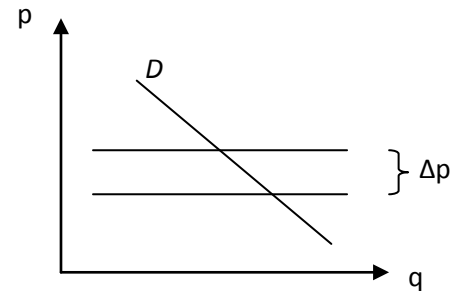
Como el precio máximo de intervención es $p_{\max} = 40$ que es menor que el precio de equilibrio se vende la cantidad del lado corto, el de la oferta:

$$14.400 = 10.000 + 110 \cdot 40 = x^s$$

El lado de la demanda estaría dispuesto a comprar 17.400, es decir, $(20.000 - 90 \cdot 40)$ pero el lado corto restringe. Nótese que ignoramos calcular el precio de mercado porque en este caso (el del enunciado) no es operativo como sabemos por la teoría.

2. Konpetentzia perfektuko merkatu baten eskaintzaren elastikotasuna infinitua bada, zerga bat ezartzean zeinek jasan behar du?

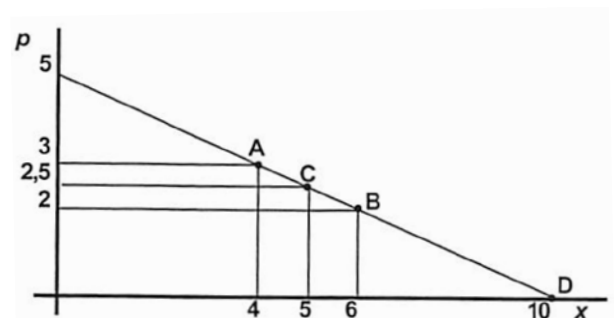
- a) Kontsumitzaileengan erabat.
- b) Ekoizleengan erabat.
- c) Ekoizle eta kontsumitzaileek partekatzen dute.
- d) Aurreko erantzun bat bera ere ez da egokia.

Respuesta (a): Por mera inspección visual (y los supuestos usuales más el enunciado), ya que el impuesto y el aumento del precio son iguales.

3. Hurrengo eskari kurba emanda, zein puntutan elastikotasuna 1 baino handiagoa da?:

- a) A
- b) B
- c) Galdera ezin da erantzun, datu falta dago.
- d) C

Respuesta (a): El que esté (uno sólo) a la izquierda del punto medio del segmento en abscisas.

4. Eskaintza kurba lineala, malda positiboa eta ordenatuen ardatza gurutzatzen baldin badu, orduan kurba...:

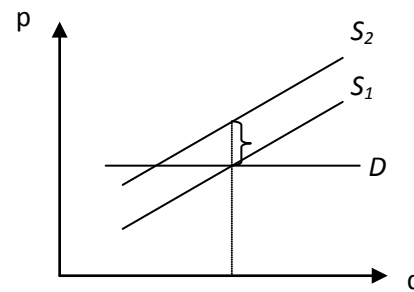
- a) Elastikoa da bere puntu guztietan.
- b) Inelastikoa da bere puntu guztietan.
- c) Elastikotasuna 1 da bere puntu guztietan.
- d) Elastikoa da baina ez puntu guztietan.

Respuesta (a): Una curva de oferta creciente que intersecta al eje de precios tendrá una ecuación del tipo:

$$p = a + bx \quad \text{ó} \quad x = -\frac{a}{b} + \frac{p}{b} ; \quad \text{por lo que la elasticidad será: } E = \frac{dx}{dp} \frac{p}{x} = \frac{1}{b} \frac{(a+bx)}{x} = \frac{a}{bx} + 1 > 1$$

ENPRESEN ANTOLAKUNTZA

5. Merkatu lehiakor batean, eskari kurba elastikotasun perfektua badu eta eskaintza kurbak malda positiboa badu, kontsumoaren gaineko zerga baten aurrean...:
- Zergaren karga osoa kontsumitzaileek jasan behar dute.
  - Prezioa eta kantitatea handituko dira.
  - Prezioa ez da aldatuko eskari kurba horizontala delako.
  - Aurreko erantzun bat bera ere ez da egokia.

Respuesta (c): La demanda será infinitamente elástica y la oferta creciente y se desplaza hacia la izquierda. Las dos primeras son erradas porque el precio no se mueve.

6. Hurrengo zein egoera ez da politika fiskalez ari?:
- PFEZ-ren (IRPF) %4-ko igoera.
  - Mantenu-sarien (subsidio) murrizketak.
  - Tabakoaren gaineko zergen igoera.
  - Interes-tipoen bilakaera.

Respuesta (d): La política fiscal se refiere a las decisiones del Gobierno sobre el nivel del gasto público y los impuestos. Por lo tanto, una política fiscal puede consistir en una alteración del IRPF, de los subsidios o de los impuestos sobre el tabaco, pero en ningún caso en una actuación sobre los tipos de interés.

7. Moneta politika hedakorra:
- Diru kantitatea eta interes-tipoak hasi egiten dira.
  - Diru kantitatea eta prezioak hasi egiten dira.
  - Diru kantitatea hasi egiten da eta inflazioa jaitsi.
  - Diru kantitatea eta zerga-tipoa hasi egiten dira.

Respuesta (b): Una política monetaria expansiva produce un aumento de la oferta monetaria que hará que los tipos de interés se reduzcan, aumente la inversión y el PIB, y se incrementen los precios.

8. Balio Erantsia enpresa baten salmente balioa ken ondorengo item-aren balio da:
- Lehengaien eta bitarteko ondasunen balioa.
  - Bukaerako ondasunen balioa.
  - Bukaerako ondasunen eta bitarteko ondasunen balioa.
  - Produktu totalaren balioa.

Respuesta (a): El valor añadido es el valor de las ventas de una empresa menos el valor de las materias primas y otros bienes intermedios que utiliza para producir los bienes finales que vende.

9. Baldin $KPI (IPC)_{2005} = 114$, $KPI (IPC)_{2006} = 118$ eta $KPI (IPC)_{2007} = 120$, orduan esan daiteke:
- 2006 eta 2007 bitartean ondasunen eta zerbitzuen prezioak %3,51-an hasi egin direla.
  - 2006 eta 2007 bitartean ondasunen eta zerbitzuen prezioak %5,26-an hasi egin direla.
  - 2005 eta 2007 bitartean ondasunen eta zerbitzuen prezioak %1,69-an hasi egin direla.
  - 2005 eta 2006 bitartean ondasunen eta zerbitzuen prezioak %3,51-an hasi egin direla.

Respuesta (d):

Tasa de crecimiento de los precios (2005-2006) = $((118-114)/114) \cdot 100 = \%3,51$

Tasa de crecimiento de los precios (2006-2007) = $((120-118)/118) \cdot 100 = \%1,69$

Tasa de crecimiento de los precios (2005-2007) = $((120-114)/114) \cdot 100 = 5,26\%$

10. 2007 urtean KPI (IPC) = 105 eta inflazio-tasa 2007-an 2006-arekiko %5-ekoa izan bada, 2006-eko KPI (IPC)-a zenbatekoa izan da?

- a) 110
- b) 125
- c) 100
- d) 91,7

Respuesta (c):

$$\text{Tasa de inflación}_{2007} = \frac{IPC_{2007} - IPC_{2006}}{IPC_{2006}} \cdot 100$$

$$0,05 = \frac{105 - IPC_{2006}}{IPC_{2006}} \Rightarrow IPC_{2006} = 100$$

11. Herrialde batean teknologia atzerapen batek...:

- a) Eskari kurba agregatua ezkerrera desplazatzeak eragingo du.
- b) Eskari kurba agregatua eskumara desplazatzeak eragingo du.
- c) Eskaintza kurba agregatua eskumara desplazatzeak eragingo du.
- d) Eskaintza kurba agregatua ezkerrera desplazatzeak eragingo du.

Respuesta (d): En términos del modelo de oferta y demanda agregadas, un cambio negativo en la tecnología provoca un desplazamiento de la curva de oferta agregada hacia la izquierda. En el nuevo equilibrio macroeconómico, la producción total se reduce y el nivel de precios aumenta.

12. Truke-tasa:

- a) Diruaren interes-tasaren baliokidea da, behin inflazioaren eragina kenduta.
- b) Moneta baten prezio erlatiboa da beste moneta batekiko.
- c) Bi dibisen arteko truka-neurria, dibisa batek bestearekiko zenbat balio duen adierazten du.
- d) b) eta c), biak egiak dira.

Respuesta (d): El tipo de cambio es el precio relativo de una moneda expresada en términos de otra y se suele expresar como el número de unidades de la moneda nacional por unidad de moneda extranjera.

13. 2007 urtean KPI (IPC) 150 bada eta 2006-an 125-ekoa izan bazen, inflazio-tasa 2007-an...:

- a) -16,67%
- b) 20%
- c) 16,67%
- d) 2%

$$\text{Respuesta (b): Tasa de inflación}_{2007} = \frac{IPC_{2007} - IPC_{2006}}{IPC_{2006}} \cdot 100 = \frac{150 - 125}{125} \cdot 100 = 20\%$$

14. Ondoren agertzen diren batugaiak edo kengaiak NPG (PNB) merkatuko preziotan kalkulatzeko erabiltzen dira eta ez NPG (PNB) ekoizpen faktoreen kostuan:

- a) Zeharkako zergak.
- b) Kapital fisikoaren (makinak eta bestelako gai fisikoak) depreziazioa.
- c) Zerga zuzenak.
- d) Transferentziak.

Respuesta (a): El PNB a costes de factores es el PNB a precios de mercado menos los impuestos indirectos ligados a la explotación más las subvenciones de explotación.

15. Ondorengo zein baliok jaitsiarazten du BPG-ren balioa merkatuko preziotan?:

- a) Japonian saltzen diren ordenagailuak Espainian saltzen direnak baino merkeagoak dira, ondorioz, aurten inportatutako ordenagailu kopurua asko hasi egin da.
- b) Estatua autopisten eta bestelako errepideen eraikuntzan eta mantentzean 6 milioi euro gastatu ditu.
- c) Idiazabal gazta arrakasta izugarria izaten ari da atzerrian, hargatik esportazioak asko hasi dira aurten.
- d) Euskadiko familiak gehiago gastatu dute umeentzako liburu eta ikas materialean.

Respuesta (a): El PIB en una economía abierta tiene los siguientes componentes: el consumo privado, la inversión, el gasto público y las exportaciones netas. El gasto del Estado en construcción, el incremento en las exportaciones de queso Idiazabal y el gasto de las familias en material escolar son partidas que incrementan el valor del PIB. Sin embargo, el incremento de las importaciones de los ordenadores japoneses a Euskadi es una partida que disminuye el valor del PIB.

16. Euskadiko futbol talderen batean jokatzen duen atzerriko futbolista batek jasotzen dituen errentak bere jaioterriko herrira transferitzean, orduan...:

- a) Euskadiko NPG (PNB) hasiko da.
- b) Euskadiko BPG (PIB) hasiko da.
- c) Jaioterriko herrialdearen NPG (PNB) jaitsiko da.
- d) Euskadiko BPG (PIB) jaitsiko da.

Respuesta (b): El PIB mide el valor total de todos los bienes y servicios finales generados en un país, mientras que el PNB mide el valor de la producción obtenida por los factores productivos nacionales situados en el país o en el extranjero.

Así que, las rentas de un futbolista argentino que juega en España y que en parte son transferidas a Argentina se contabilizan como un incremento del PIB español y del PNB argentino.

17. Ondorengo zein elementuetatik ez da Nazio Errentaren definizioan kontutan hartzen?:

- a) Zapata batek lortzen dituen irabaziak.
- b) Biltegi baten alokairua.
- c) Ekipamendu informatikoaren balio-galera (depreziazioa).
- d) Epe luzeko gordailu batek sortutako interesak.

Respuesta (c): La renta nacional es la suma de las remuneraciones pagadas a los factores de producción nacionales (sueldos, salarios, alquileres, intereses y beneficios) durante un periodo de tiempo. Los beneficios que obtiene un zapatero, el alquiler de un almacén y los intereses generados por un depósito a largo plazo son elementos que se incluyen dentro de la definición de renta nacional.

18. Diru kantitate totala osatzen dute...:

- a) Moneten eta eskudiruaren baturak.
- b) Diru legala eta banku diruaren baturak.
- c) Eskudirua eta banku diruaren baturak.
- d) b) eta c), biak egiak dira.

Respuesta (d): El dinero está formado por el dinero legal (efectivo = monedas + billetes) más el dinero bancario o depósitos.

ENPRESEN ANTOLAKUNTZA

19. Ekonomia baten finantza aktibo bakarrak dirua eta bonuak dira, kasu honetan diruaren interes-tasa jaistean...:

- a) Bonuen eskaria jaitsiko da.
- b) Diru eskaria handituko da.
- c) Bonuen eskaria handituko da.
- d) a) eta b), biak egiak dira.

Respuesta (d): Si el tipo de interés disminuye hará que las familias y las empresas aumenten sus tenencias de dinero y disminuyan sus tenencias de bonos. Esto es, aumentará la demanda de dinero y se reducirá la demanda de bonos.

20. Banku-diruaren biderkatzailea:

- a) Gordailu berriak zati erreserba koefizientea izango da.
- b) Erreserben gehikuntza zati erreserba koefizientea izango da.
- c) Erreserben gehikuntza zati gordailu berriak.
- d) Aurreko erantzun bat bera ere ez da egokia.

Respuesta (d): El multiplicador del dinero bancario es igual al cociente entre los nuevos depósitos y el incremento de reservas.

21. Ekonomia bateko diru kantitatea edo diru-eskaintza zera da:

- a) Publikoaren (familiak eta enpresak) eskuetan dagoen eskudirua.
- b) Jaulkitutako moneta eta billete guztien batura.
- c) Publikoak duen eskudirua eta dibisen batura.
- d) Publikoak duen eskudirua eta bankuetan dauden gordailuen batura.

Respuesta (d): La cantidad de dinero u oferta monetaria se define como la suma del efectivo en manos del público y los depósitos en los bancos.

22. Diruaren interes-tasa igotzen baldin bada eta merkatuko gainerako eragile guztiak konstante mantentzen badira, dirua likido mantentzeak daukan aukera-kostua...:

- a) Igoko da.
- b) Jaitsiko da.
- c) Konstante mantenduko da.
- d) Aldagaiok ez dute inolako erlaziorik elkarren artean.

Respuesta (a): El coste de oportunidad de tener dinero son los intereses sacrificados por tener dinero en lugar de otro activo. Por lo tanto, si aumentan los tipos de interés, el coste de oportunidad de tener dinero aumenta.

23. Aurrezki-kontu bat banku batean irekitzean:

- a) Erreserba koefizientea handiko da ezinbestean.
- b) Bankuaren gordailuak handitu dira ezinbestean.
- c) Mailegatutako diru handituko da ezinbestean.
- d) Erreserbak eta gordailuak jaitsiko dira.

Respuesta (b): Si abrimos una cartilla de ahorro en un banco se está haciendo un depósito, por lo tanto, necesariamente aumentan los depósitos. Lo lógico es que una proporción de estos nuevos depósitos se destinen a conceder nuevos préstamos.

24. Ondoren agertzen diren kontzeptuen artean zein EZ da Europako Banku Zentralaren (BCE) moneta politikaren instrumentu bat?:

- a) Merkatu irekiko eragiketak.

ENPRESEN ANTOLAKUNTZA

- b) Banku pribatuei epe laburreko kredituak eman eta epe laburrez haren gordailuak jaso.
- c) Kutxa-koefiziente.
- d) Diruaren biderkatzailea.

Respuesta (d): Los instrumentos de política monetaria son: las operaciones de mercado abierto, dos facilidades permanentes, una de crédito y otra de depósito, y un coeficiente de caja.

25. Herrialde bateko Banku Zentral batek kreditu bat ematen baldin badio edozein motatako kreditu erakunde bati:

- a) Herrialde horren Banku Zentralaren balantzearen aktiboa handituko da.
- b) Herrialde horren Banku Zentralaren balantzearen aktiboa txikituko da.
- c) Herrialde bateko Banku Zentralak ez du edozein motatako kreditu erakunderi kreditu bat emango.
- d) Estatuaren gordailuak jaitsiko dira.

Respuesta (a): Si el Banco de España concede un crédito a una cooperativa de crédito, está concediendo un préstamo a una entidad bancaria, por lo tanto, el activo del balance del Banco de España aumenta.

26. Moneta edo diru oinarria hasi egingo da ezinbestean baldin eta...:

- a) Herrialde bateko Banku Zentralak zor publikoa erosten badu.
- b) Herrialde bateko Banku Zentralak zor publikoa saltzen badu.
- c) Herrialde bateko Banku Zentralaren zor balantzearen aktiboa handitzen bada.
- d) Herrialde bateko Banku Zentralak metatuta dauzkan dibisen kantitatea jaistean.

Respuesta (a): Si el Banco de España compra deuda pública está inyectando liquidez al sistema bancario, así que la base monetaria aumenta. Si el Banco de España vende deuda pública está drenando liquidez al sistema bancario, la base monetaria se reduce.

27. Diru edo moneta politika hedakorrak...:

- a) Diru eskariaren kurba ezkererantz desplazatuko du.
- b) Diru eskariaren kurba eskumarantz desplazatuko du.
- c) Diru eskaintza kurba ezkererantz desplazatuko du.
- d) Diru eskaintza kurba eskumarantz desplazatuko du.

Respuesta (d): Una política monetaria expansiva (compra de títulos públicos, reducción de los coeficientes legales, etc.) desplaza la curva de oferta de dinero hacia la derecha. Los tipos de interés disminuyen y se aumenta la oferta de saldos reales.

28. Diru eskaintza handituko da baldin eta...:

- a) Kutxa-koefiziente handitzen bada.
- b) Kutxa-koefiziente txikitzen bada.
- c) Herrialde bateko Banku Zentralak zor publikoa saltzen badu.
- d) Eskudiru - Gordailuen arteko erlazioa handitzen bada.

Respuesta (b): $M = m_m \cdot MO$ eta $M = \frac{1+e}{e+r} \cdot MO$ un aumento del coeficiente de caja (r) disminuye el multiplicador monetario (m_m) y la oferta monetaria se reduce. Por el contrario, una disminución de r aumenta el multiplicador monetario (m_m) y la oferta monetaria se incrementa.

29. Demagun diru eskaintza 450.000 m.u..koa dela, Eskudiru - Gordailuen arteko erlazioa edo koefizientea 0,2 eta erreserba koefizientea 0,3. Kalkula ezazu diru edo moneta oinarria:

- a) 173.076,92 m.u.
- b) 225.000 m.u.

ENPRESEN ANTOLAKUNTZA

c) 187.500 m.u.

d) 100.000 m.u.

Respuesta (c): $M = m_M \cdot MO$ eta $M = \frac{1+e}{e+r} MO \Rightarrow 450.000 = \frac{1+0,2}{0,2+0,3} MO \Rightarrow MO = 187.500$

“X” BATEKIN ADIERAZI ITZAZU ZURE ERANTZUNAK ONDOKO TAULAN

	A	B	C	D
1		X		
2	X			
3	X			
4	X			
5			X	
6				X
7		X		
8	X			
9				X
10			X	
11				X
12				X
13		X		
14	X			
15	X			
16		X		
17			X	
18				X
19				X
20				X
21				X
22	X			
23		X		
24				X
25	X			
26	X			
27				X
28		X		
29			X	

ENPRESEN ANTOLAKUNTZA

IZENA:	ESPEZIALITATEA:
ABIZENAK:	TALDEA:

'ENPRESEN ANTOLAKUNTZA' atalaren iraupena: 70 minutu

Barrondo, S.L enpresak ondorengo kontabilitateko saldoak aurkezten ditu 2015-eko abenduaren 31an:

Kapital soziala	1300	Beste hartzekodunak	75
Ekitaldiko emaitza	50 (galerak)	Erreserbak	350
Bezeroen aurrerakinak	25	Merkatal funtsa	140
Bezeroak	400	I+G-ren amortizazio metatua	80
Altxortegia	100	Makinaria	1200
I+G	200	Hornitzaileak	600
Lursailak	540	Aurreko ekitaldietako emaitza	200 (Irabaziak)
Lehengaiak	275	Aplikazio informatikoak	300
Makinariaren amortizazio metatua	240	Aplikazio informatikoen amortizazio metatua	60
Beste zordunak	150	Hornitzaileei aurrerakinak	50
Langileei aurrerakinak	50	Lehengaien balio-galera	25

Gainera, 2015/12/31 egunean jasotako 500 mu-ko mailegua 7 urtetara ere izan badauka enpresak. 2 urteko gabealdia, amortizazioak konstantea, interes-tasa %5-ekoa eta printzipalaren eta interesen ordainketak urteko azken egunean egiten dira.

Bestalde, 2016 ekitaldian zehar ondorengo eragiketa ekonomikoak jasotzen dira:

- Urteko salmentak: 16.420
- Lehengaien erosketa: 15.000
- Lursailen erosketa: 85
- I+G-en egindako gastuen artean 50 mu-ko gastuak aktibatzen dira (uztailak 1)
- Aplikazio informatikoak erosten dira: 100 (uztailak 1)
- Merkatal funtsaren galera: 5
- 2016/12/31 egunean makinariaren narria 30 mu-tan estimatzen da.
- Makinaria erosketa: 600 (irailak 1)
- Urteko gastuak pertsonala: 300
- Urteko gastuak energia: 200
- Urteko gastuak garraioa: 170
- Lehengaien behin betiko galera: 15
- Apirilaren 1-ean 200 mu-tan kontabilizatutako makinaria saltzen da 175 mu-tan. Ordurarte metatutako amortizazioa 40 mu-koa zen.

Ibilgetu ukiezinaren amortizazioak 5 urtetara eta ibilgetu materialarenak 10 urtetara dira.

Gainera, 2016/12/31 dataekin hurrengo saldoak ezagutzen dira: Lehengaiak: 200; Hornitzaileak: 900; Hornitzaileei aurrerakinak: 100; Beste hartzekodunak: 360; Bezeroak: 600; Langileei aurrerakinak: 100; Bezeroen aurrerakinak: 0; Beste zordunak: 200; Altxortegia: 400. Azkenik, jakizu zerga-tasa %25-ekoa dela.

ENPRESEN ANTOLAKUNTZA

Zera eskatzen da:

1. Balantzea 2015/12/31 datarekin (0,5 puntu)
2. 2016ko Galdu-irabazien kontua (2 puntu)
3. Balantzea 2016/12/31 datarekin (puntu 1)
4. Enpresaren diagnosi edo analisi ekonomiko eta finantzarioa egin ezazu eta bere egoera hobetzeko eman eta azaldu gomendio pare bat. Horretarako, lehendabizi hurrengo ratiook kalkula itzazu 200X-1 eta 200X ekitaldietarako: (1,5 puntu)

Analisi ekonomiko eta finantzarioa (4. atala):

	2015	2016				
Kaudimen-ratioa = AK / PK			Egoera arriskutsua. enpresa ordainketa- etendura teoriko edo teknikoan baitago.	Ardura egoera. Enpresa ordainketa-etendura egoeran sar daitekeelako.	Egoera zuzena. Enpresak epe laburrerako hartzekodunei kaudimen nahikoa eskaintzen dielako.	Arreta egoera. Enpresaren AK handiegia da eta ondare-masa hauei errentagarritasun nahikoa ez ateratzearen arriskua dago
	1,43	1,27	<1	1 - 1,5	1,5 - 2	>2
Altxortegiaren ratioa = (B + E) / PK			Ardura egoera. Epe laburrerako zorrei aurre egiteko arazoak izan ditzake.	Egoera zuzena. Enpresak likidezia arazoak ez ditu izango, bere E-rekin eta B-rekin epe laburrerako zorrei aurre egiteko diru nahikoa izango baitu.	Arreta egoera. Enpresaren B eta E handiegia dira eta ondare-masa hauei errentagarritasun nahikoa ez ateratzearen arriskua dago.	
	1,00	1,03	<0,75	0,75 - 1	>1	
Berehalako altxortegiaren ratioa = E / PK			Ardura egoera. Berehalako zorrei aurre egiteko arazoak izan ditzake.	Egoera zuzena adierazten du, enpresak bere E-rekin berehalako zorrei aurre egiteko gai delako. Enpresak bai kutxan bai bankuko kontu korranteetan duen dirua PK-ren %10 eta %30en artean egon behar da.	Arreta egoera. Ondare-masa hauei errentagarritasun nahikoa ez ateratzearen arriskua dago. Kasu hauetan, E gutxitzearen komenigarritasuna aztertzea aholagarria da	
	0,14	0,32	<0,1	0,1 - 0,3	>0,3	
Bermearen ratioa = A / PK			Egoera arriskutsua.Enpresa porrot teknikoan dagoelako. Kasu honetan pasiboa aktiboa baino handiagoa da eta egoera honetan ezin da luzaro egon.	Ardura egoera. Enpresa porrot egoeran sar daitekeelako. Beraz, bere hartzekodunen menpe dago.	Egoera zuzena. Enpresak bere hartzekodunei bermatzen baitizkie beraien aldeko zor guztiak (epe laburrera nahiz luzera).	Arreta egoera. Enpresak hartzekodun guztiei berme gehiegi eskaintzen dielako. Egoera honetatik ateratzeko aktiboa handitu dezake, baina kanpo finantziarioa soilik erabiliz.
	4,29	3,18	<1	1 - 1,5	1,5 - 2,5	>2,5

ENPRESEN ANTOLAKUNTZA

Zorpetze ratioa = PK / OG			Arreta egoera. Enpresak zorpetze maila handitzeko ongi aprobatxatzen ez dituen Funts Propio gehiegi dituen egoeran egon daiteke.	Egoera zuzena. Enpresak zorpetze-maila egokia duelako eta ondorioz, egonkortasun egoeran dagoelako	Ardura egoera. Enpresa gehiegi zorpetuta dagoelako, Ondare Garbia falta zaizkio eta, berriz, zor gehiegi ditu, hau da, finantza-egitura arriskutsuagorekin funtzionatzen ari da.
	0,39	0,57	<0,5	0,5 - 1	>1
Errentagarritasun ekonomikoa = IZAE / A	—	0,12	Mozkinen zenbateko absolutuaren eta enpresak egindako inbertsioaren arteko erlazioa adierazten du.		
Finantza errentagarritasuna = ZOI / OG	—	0,19	Enpresaren ahalmena bere jabeei ordaintzeko, bai dibidenduen ordainketen bidez bai irabazien atxikipenen bidez adierazten du.		

	31/12/2015	31/12/2016		31/12/2015	31/12/2016
AKTIBOA			OG + PASIBOA		
AKTIBO EZ-KORRONTEA			ONDARE GARBIA		
IBILGETU UKIEZINA			Kapital soziala	1300	1300
Merkatal funtsa	140	140	Erreserbak	350	350
Merkatal funtsaren narria	0	-5	Aurreko ekitaldi. emaitza	200	150
I+G	200	250	Ekitaldiko emaitza	-50	420
I+G-en amortizazio metatua	-80	-125			
Aplikazio informatikoak	300	400	PASIBO EZ-KORRONTEA		
Aplikazio infor. amort. met.	-60	-130	Epe luzeko maileguak	500	500
IBILGETU MATERIALA			PASIBO KORRONTEA		
Lursailak	540	625	Epe laburreko maileguak	0	0
Makinaria	1200	1600	Hornitzaileak	600	900
Makinariaren amort. met.	-240	-320¹	Bezereen aurrerakinak	25	0
Makinariaren narria	0	-30	Beste hartzekodunak	75	360
AKTIBO KORRONTEA					
IZAKINAK					
Lehengaiak	275	200			
Lehengaien balio-galera	-25	0²			
Hornitzaileei aurrerakinak	50	100			
ZORDUNAK					
Bezereak	400	600			
Beste zordunak	150	200			
Langileei aurrerakinak	50	100			
ESKUDIRUA					
Altxortegia	100	400			

¹ Saldutako 200-eko makinariaren amortizazio metatua kendu behar zaio.

² Galdutako lehengai kopuru efektiboa edo behin betiko konfirmatzean datu hau '0' bihurtzen da.

SARRERAK	
<i>Salmentak</i>	16420
Bere aktiborako enpresak egindako lanak: I+G gastuen aktibatzea	50
GASTUAK	
Hornidurak	
<i>Lehengaien kontsumoa</i>	-15075
<i>Pertsona- gastuak</i>	-300
<i>Bestelako ustiapen gastuak:</i>	
Energia gastuak	-200
Garraio gastuak	-170
<i>Ibilgetuaren amortizazioa</i>	
Ibilgetu ukiezinaren amortizazio-zuzkidura (I+G eta aplikazio informatikoak)	-115
Ibilgetu materialaren amortizazio-zuzkidura (makinaria)	-125
<i>Ibilgetuaren hondatzearen eta besterenganaketaren emaitzak</i>	
Ibilgetu materialaren (makinariaren) narrioagatiko zuzkidura	-30
Ibilgetu materialaren (makinariaren) salmenta	15
Merkatal-funtsaren narrioagatiko zuzkidura	-5
Lehengaien behin betiko galera	10
USTIAPENeko EMAITZA	
<i>Finantza sarrerak</i>	0
<i>Finantza gastuak</i>	-25
FINANTZA EMAITZA	
ZERGA AURREKO EMAITZA	450
Mozkinen gaineko zergak	30
EKITALDIKO EMAITZA	420

ENPRESEN ANTOLAKUNTZA

2016ko ekitaldian ordaindu beharreko zergak eta 2016/12/31ko datan kreditu fiskal metatuak:

KONTZEPTUA	BALIOA	AZALPENA
Zerga aurretiko emaitza	450	G-I kontutik
Data horretara arte kreditu metatu fiskala galeren ondorioz	50	
<i>Kreditu metatu fiskala galeren ondorioz</i>	0	
Zerga-oinarria	400	
Kuota likidoa	100	Zerga-oinarriari aplikatzen zaio zerga-tasa (%25)
Makinarian inbertsioa	700	600 makinaria + 100 aplikazio informatikoak
Desgrabazioa makinarian egindako inbertsioagatik (limitearekin)	70	Inbertsioaren %10: $700 \cdot 0,1 = 70$
Desgrabazio-limitea	45	Kuota likidoaren %45: $162,5 \cdot 0,45 =$
<i>Kreditu metatu fiskala limitearekin</i>	25	$70 - 31,5 = 38,5$
Ordaindu beharreko zergak limiterik gabeko desgrabazioa aurretik	55	Kuota likidoa – desgrabazio limitea
Aurreko 2 urteetako I+G inbertsioaren batzbestekoa	25	Aurreko 2 urteetako I+G inbertsioa: 50
I+G-n inbertsioa aurreko egindako inbertsioa	50	
Desgrabazioa I+Gn egindako inbertsioagatik (limiterik gabe)	25	$50 \cdot \%50 = 25$
Desgrabazioa sortutako lanpostuengatik (limiterik gabe)	0	—
<i>Kreditu metatu fiskala limiterik gabe</i>	0	
<i>Zergak</i>	30	$100 \text{ (KL)} - 45 \text{ (desgrabatutako limitearekin)} - 25 \text{ (desgrabatutako limiterik gabe)} = 0$
Ekitaldiaren emaitza	420	